

ÍNGRID LENS

Sant domènec o sant domingo?

En plantejar aquesta qüestió, primer de tot hem de tenir en compte que ambdues formes són defensables, i que no hi ha un posicionament oficial per part del departament d'onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Segons la Direcció General de Política Lingüística, la traducció d'antropònims de personatges històrics segueix el següent criteri: "els noms de reis, monarques, prínceps, membres de cases sobiranes, dinasties, llinatges, sants, personatges bíblics i històrics, papes i personatges mitològics o literaris tenen formes específiques en cada llengua. En aquests casos se segueix, doncs, el criteri de la tradició". Ara bé, hauríem de preguntar-nos que entenem per "tradició". Si ens volguéssim posicionar a partir d'aquesta premissa, s'hauria de fer un estudi molt exhaustiu i saber quina de les dues formes ha estat usada més vegades. La més usada i la més antiga, s'entendria que seria la forma que diu la "tradició". Ja es veu, però, que aquest criteri (el de la tradició) és arbitrari i no del tot sòlid.

Les dues formes (Domingo i

Domènec) provenen del mot llatí *dominicus*, que significa "dia del senyor" (*dies dominicus*). De la forma llatina, en deriven els mots catalans "Domenge", "Diumenge" i "Domènec". Aquesta última forma es creu que és un semicultisme, ja que és un mot menys evolucionat que "domenge" i "diumenge". En principi, es posava aquest nom als nadons nascuts en diumenge (de la mateixa manera que relacionem "Sabadell" amb "nats dissabte" o "Vendrell" amb "nats en divendres"). Les dues formes són molt usades i antigues; prova això el fet que hi hagi cognoms com Minguet o Minguella (provinents de Domingo) i també cognoms com Domènec (o fins i tot Domènech).

La primera aparició escrita del antropònim "Domènec" data del segle XI, concretament a l'any 1040; segons afirma Moll al seu llibre *Els llinatges catalans* (ed. Moll; 1959). Es creu que era un nom molt freqüent, ja que hi ha un gran nombre de noms derivats com ara Domenjó, Diumenjó o fins i tot Dumanjó. Així doncs, podem afirmar que en les nostres terres la forma Domènec (i derivats) tenia una important

presència ja en el segle XI.

Va ser en el segle XIII, que el personatge Santo Domingo de Guzmán va posar de moda el seu nom. Avui en dia, està de moda posar als nostres fills noms de cantants, actors o personatges que estan de moda; antigament, es posaven noms de sants importants, com era el cas de Santo Domingo de Guzmán. Gràcies a aquest sant, la forma "Domènec" (i derivats) va anar perdent força i l'antropònim "Domingo" es va anar imposant.

Tenint en compte tot això, seria fàcil decantar-se per la forma Domènec, ja que és demostrable que abans de l'aparició de Santo Domingo de Guzmán ja era un nom força usat en les nostres contrades. Ara bé, cal ser prudents i no afirmar-ho radicalment; abans ens caldria demanar a l'Institut d'Estudis Catalans un posicionament oficial sobre aquesta qüestió.

Antigament, es posaven noms

de sants importants, com era el cas

de Santo Domingo de Guzmán.

Gràcies a aquest sant, la forma

"Domènec" (i derivats) va anar

perdent força i l'antropònim

"Domingo" es va anar imposant

Entrepans
Esmorzars
Vermuts

Obrim a les 8 del matí
Dilluns tancat

Bernat de Riudemeia, 4
Argentona

Tel. 93 756 08 47

Cansaladeria
Xarcuteria

Pilar

Plaça de Vendre, 6 - Tel. 93 797 09 06 - ARGENTONA